

Міністерство освіти і науки України  
Київський університет імені Бориса Грінченка  
Кафедра видавничої справи

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ 25 ” 09 20 18 року

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПРАВОВІ ОСНОВИ ВИДАВНИЧОГО БІЗНЕСУ**

галузь знань 06 Журналістика

спеціальність 061 Журналістика (Видавнича справа та редагування)

освітній рівень перший (бакалаврський)

Інститут журналістики

2017-2018 навч. рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № 0364/18	
<i>Жильцов</i> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 18 р.

Робоча програма «Правові основи видавничого бізнесу» для студентів галузі знань 06 Журналістика, спеціальності 061 Журналістика (Видавнича справа та редагування), освітнього рівня «бакалавр». 2018 рік. – 22 с.

**Розробники:**

**Бабенко В. О.**, кандидат економічних наук, доцент кафедри видавничої справи Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка;

**Школик І. В.**, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри видавничої справи Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол № 6 від «24» січня 2018 року

Завідувач кафедри  
видавничої справи \_\_\_\_\_ Л. Г. Масімова

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора  
Інституту журналістики  
з науково-методичної та навчальної роботи \_\_\_\_\_ О. А. Росінська

## ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
<i>Змістовий модуль I</i>	8
<i>Змістовий модуль II</i>	9
<i>Змістовий модуль III</i>	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Правові основи видавничого бізнесу»	11
V. Плани семінарських занять	12
VI. Завдання для самостійної роботи	15
VII. Система поточного і підсумкового контролю знань	16
VIII. Методи навчання	17
IX. Методичне забезпечення курсу	18
X. Рекомендована література	19
Основна	20
Додаткова	21

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс «Правові основи видавничого бізнесу» належить до циклу професійно орієнтованих дисциплін спеціальності 061 Журналістика («Видавнича справа та редагування») освітнього рівня «бакалавр». Викладається на другому курсі в обсязі 120 год. (4 кредити), завершується іспитом.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Правові основи видавничого бізнесу», а також необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

**Метою** курсу «Правові основи видавничого бізнесу» є набуття студентами ґрунтовних знань із правових основ організації, налагодження та ведення видавничого бізнесу, ознайомлення їх з особливостями правовідносин у видавничій справі, а також формування у студентів прикладних навиків та умінь застосовувати набуті знання у конкретних економічних чи правових ситуаціях.

Головне **завдання** курсу полягає в узагальненні та систематизації здобутих знань із правових основ видавничого бізнесу у діяльності видавця.

Завданнями курсу є:

- ознайомити студентів із комплексом загальнотеоретичних та практичних питань економіко-правових відносин у видавничому бізнесі;
- забезпечити опанування студентами національного законодавства про видавничий бізнес;
- забезпечити засвоєння студентами знань про організаційно-правові форми у видавничому бізнесі, про порядок реєстрації суб'єктів господарювання та про порядок внесення суб'єктів господарювання до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції;
- забезпечити оволодіння студентами знань про правовий захист торговельної марки видавця та комерційного найменування видавництва;
- ознайомити студентів із різними типами ринків продукції і факторів виробництва, а також сформуванню вміння вибудовувати моделі конкурентної поведінки на кожному з них;
- забезпечити опанування студентами інструментарію державного регулювання видавничого бізнесу;
- закріпити навички самостійного аналізу економічних та правових умов ведення видавничого бізнесу задля вибору оптимальної стратегії поведінки на ринку.

**Міжпредметні зв'язки.** «Правові основи видавничого бізнесу» спирається на курс «Теорія та практика видавничої справи: Видавничі стандарти», «Основи видавничої справи», «Право видавця та редактора».

**Програмні компетентності:**

- Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
- Уміння застосовувати знання на практиці.
- Здатність аналізувати нормативні документи з видавничої справи.
- Здатність застосовувати знання з правових основ видавничого бізнесу у професійній діяльності.

**Програмні результати навчання:**

- Здатність створювати видавництва та видавничі організації різних форм власності, спираючись на законодавчу та нормативну базу у галузі видавничої справи.
- Уміння аналізувати економічні та правові умови ведення видавничого бізнесу.
- Продемонструвати здатність вибрати оптимальну модель конкурентної поведінки на ринках.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 год., із них 16 год. – лекції, 26 год. – семінарські заняття, 6 год. – модульний контроль.

## СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Предмет:** правові основи видавничого бізнесу.

<b>Курс:</b>	<b>Галузь знань, спеціальність, освітній рівень</b>	<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4 кредити</p> <p>Змістові модулі: 3 модулі</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 120 годин</p> <p>Тижневих годин: 2 години</p>	<p>Галузь знань 06 Журналістика</p> <p>Шифр та назва спеціальності 061 Журналістика (Видавнича справа та редагування)</p> <p>освітній рівень перший (бакалаврський)</p>	<p>Нормативна</p> <p><b>Рік підготовки:</b> 2.</p> <p><b>Семестр:</b> 4.</p> <p><b>Аудиторні заняття:</b> 42 години, з них: <b>Лекції</b> (теоретична підготовка): 16 годин <b>Семінарські заняття:</b> 26 годин</p> <p><b>Модульні контрольні роботи:</b> 6 годин</p> <p><b>Самостійна робота:</b> 42 години</p> <p><b>Вид контролю:</b> іспит</p>

## II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
<b>Змістовий модуль I.</b>									
<b>Економіко-правові засади видавничого бізнесу</b>									
1.	Місце видавничого бізнесу в національній економічній системі	6	4	2		2		2	
2.	Економіко-правова характеристика суб'єкта видавничого бізнесу	12	6	2		4		6	
3.	Засоби індивідуалізації видавництва	12	6	2		4		6	
	<b>Модульна контрольна робота</b>	2							2
	<i>Разом</i>	<b>32</b>	<b>16</b>	<b>6</b>		<b>10</b>		<b>14</b>	<b>2</b>
<b>Змістовий модуль II.</b>									
<b>Державне регулювання видавничого бізнесу</b>									
4.	Функції держави з укріплення та спрощення ринкових умов ведення видавничого бізнесу	10	6	2		4		4	
5.	Видавничий бізнес у програмах соціально-економічного розвитку держави	12	6	2		4		6	
6.	Міжнародне правове регулювання видавничого бізнесу	8	4	2		2		4	
	<b>Модульна контрольна робота</b>	2							2
	<i>Разом</i>	<b>32</b>	<b>16</b>	<b>6</b>		<b>10</b>		<b>14</b>	<b>2</b>
<b>Змістовий модуль III.</b>									
<b>Правові аспекти інфраструктури видавничого бізнесу</b>									
7.	Суб'єкт видавничого бізнесу на різних типах ринків продукції	12	4	2		2		8	
8.	Економіко-правові механізми залучення ресурсів у видавничий бізнес	12	6	2		4		6	
	<b>Модульна контрольна робота</b>	2							2
	<i>Разом</i>	<b>26</b>	<b>10</b>	<b>4</b>		<b>6</b>		<b>14</b>	<b>2</b>
<b>Семестровий контроль</b>		<b>30</b>							
<i>Разом за навчальним планом</i>		<b>120</b>	<b>42</b>	<b>16</b>		<b>26</b>		<b>42</b>	<b>6/30</b>

### **III. ПРОГРАМА**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I**

#### **Економіко-правові засади видавничого бізнесу**

##### **Лекція 1. МІСЦЕ ВИДАВНИЧОГО БІЗНЕСУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ (2 год.)**

Характеристика національної економічної системи. Суб'єкти економічних відносин. Фактори (ресурси) виробництва. Економічні блага. Економічні відносини. Важливі риси ринкової економіки.

Суб'єкти видавничого бізнесу. Особливості господарювання та підприємництва у видавничому бізнесі. Додана вартість. Конфлікт інтересів у розподілі доданої вартості та правові механізми його вирішення. Економічний та бухгалтерський прибуток.

Товари, роботи і послуги у видавничому бізнесі.

**Семінарське заняття 1.** Видавничий бізнес у національній економіці.

##### **Лекція 2. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОГО БІЗНЕСУ (2 год.)**

Організаційно-правові форми суб'єктів видавничого бізнесу. Фізична особа-підприємець. Юридична особа. Переваги та недоліки основних організаційно-правових форм суб'єктів видавничого бізнесу.

Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Порядок внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції.

**Семінарське заняття 2.** Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

**Семінарське заняття 3.** Порядок внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції

##### **Лекція 3. ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ВИДАВНИЦТВА (2 год.)**

Законодавство про засоби індивідуалізації. Торговельна марка видавця. Види торговельних марок. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку. Порядок отримання Свідоцтва на торговельну марку видавця. Правова охорона торговельної марки. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку. Відповідальність за порушення прав на торговельні марки.



Поняття про комерційне найменування. Комерційне найменування у видавничому бізнесі. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Чинність майнових прав на комерційне найменування.

**Семінарське заняття 4.** Торговельна марка як засіб індивідуалізації видавництва.

**Семінарське заняття 5.** Комерційне найменування видавництва як засіб успішного видавничого бізнесу.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II**

### **Державне регулювання видавничого бізнесу**

#### **Лекція 4. ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ З УКРІПЛЕННЯ ТА СПРОЩЕННЯ РИНКОВИХ УМОВ ВЕДЕННЯ ВИДАВНИЧОГО БІЗНЕСУ (2 год.)**

Місце та функції держави в національній економічній системі. Органи державного регулювання видавничого бізнесу.

Формування правової і соціальної основи діяльності: законодавче встановлення «правил гри»; арбітраж; вимоги про розкриття інформації. Підтримка конкуренції на ринках: антимонопольне законодавство; поняття природної монополії.

Поняття про недобросовісну конкуренцію. Недобросовісна конкуренція у видавничому бізнесі. Неправомірне використання позначень. Неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання. Копіювання зовнішнього вигляду продукції. Відповідальність за недобросовісну конкуренцію у видавничому бізнесі.

**Семінарське заняття 6.** Функції держави у ринковій економіці.

**Семінарське заняття 7.** Правовий захист від недобросовісної конкуренції у видавничому бізнесі.

#### **Лекція 5. ВИДАВНИЧИЙ БІЗНЕС У ПРОГРАМАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ (2 год.)**

Роль держави у перерозподілі доходів в економіці. Поняття прямих та непрямих податків. База та ставка оподаткування. Види податкових систем. Податкові пільги. Особливості оподаткування видавничого бізнесу в Україні.

Перерозподіл державою ресурсів економіки. Видавничий бізнес у корекції переливів ресурсів і виробництві суспільних благ. Державне замовлення на випуск видавничої продукції.

Поняття ділових циклів та їх вплив на видавничий бізнес. Роль держави у стабілізації економіки та створенні умов для сталого розвитку.

**Семінарське заняття 8.** Засоби державного регулювання видавничого бізнесу в Україні.

**Семінарське заняття 9.** Особливості правових засад ведення видавничого бізнесу за кордоном.

### **Лекція 6. МІЖНАРОДНЕ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИДАВНИЧОГО БІЗНЕСУ (2 год.)**

Видавничий бізнес в умовах відкритої економіки. Угоди, на яких базується Світова організація торгівлі: Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ), Генеральна угода з торгівлі послугами (ГАТС), Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС).

Основні міжнародно-правові механізми захисту авторського права. Бернська конвенція. Всесвітня конвенція про авторське право. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право.

Поняття подвійного оподаткування доходів. Угоди про уникнення подвійного оподаткування.

**Семінарське заняття 10.** Акти міжнародного публічного права у сфері видавничого бізнесу.

### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III**

#### **Правові аспекти інфраструктури видавничого бізнесу**

#### **Лекція 7. СУБ'ЄКТ ВИДАВНИЧОГО БІЗНЕСУ НА РІЗНИХ ТИПАХ РИНКІВ ПРОДУКЦІЇ (2 год.)**

Загальна характеристика ринків продукції. Типи ринків продукції: вільна конкуренція, монополістична конкуренція, олігополія, монополія. Особливості ціноутворення та ринкової стратегії підприємства на різних типах ринків.

Вибір суб'єктом видавничого бізнесу оптимальної організаційно-правової форми та моделі ринкової поведінки. Ринок монополістичної конкуренції як найбільш бажаний тип ринку для видавництва.

**Семінарське заняття 11.** Суб'єкти видавничого бізнесу на ринках продукції.

#### **Лекція 8. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАЛУЧЕННЯ РЕСУРСІВ У ВИДАВНИЧІЙ БІЗНЕС (2 год.)**

Загальна характеристика ринків ресурсів. Ринки ресурсів видавничого бізнесу. Роль посередників на ринках ресурсів видавничого бізнесу.

Стратегія суб'єкта видавничого бізнесу у залученні інвестиційних ресурсів. Акціонування суб'єкта видавничого бізнесу. Кредитування суб'єкта видавничого бізнесу. Залучення інвестиційних коштів через боргові цінні папери.

**Семінарське заняття 12.** Посередники на ринках ресурсів видавничого бізнесу.

**Семінарське заняття 13.** Видавництво на ринку інвестиційних ресурсів.

#### IV. Навчально-методична карта дисципліни «Правові основи видавничого бізнесу»

##### 4 семестр

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 26 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 42 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI					
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				Змістовий модуль III							
Назва модуля	Економіко-правові засади видавничого бізнесу				Державне регулювання видавничого бізнесу				Правові аспекти інфраструктури видавничого бізнесу							
Кількість балів за модуль	93 бали				93 бали				70 балів							
Лекції	відвідування – 3 б.				відвідування – 3 б.				відвідування – 2 б.							
Теми лекцій	Місце видавничого бізнесу в національній економічній системі – 1 б.		Економіко-правова характеристика суб'єкта видавничого бізнесу – 1 б.		Засоби індивідуалізації видавництва – 1 б.		Функції держави з укріплення та спрощення ринкових умов ведення видавничого бізнесу – 1 б.		Видавничий бізнес у програмах соціально-економічного розвитку держави – 1 б.		Міжнародне правове регулювання видавничого бізнесу – 1 б.		Суб'єкт видавничого бізнесу на різних типах ринків продукції – 1 б.		Економіко-правові механізми залучення ресурсів у видавничий бізнес – 1 б.	
Теми семінарських занять	Видавничий бізнес в національній економіці – 11 б.	Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – 11 б.	Порядок внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції – 11 б.	Торговельна марка як засіб індивідуалізації видавництва – 11 б.	Комерційне найменування як засіб успішного видавничого бізнесу – 11 б.	Функції держави у ринковій економіці – 11 б.	Правовий захист від недобросовісної конкуренції у видавничому бізнесі – 11 б.	Засоби державного регулювання видавничого бізнесу в Україні – 11 б.	Особливості правових засад ведення видавничого бізнесу за кордоном – 11 б.	Акти міжнародного публічного права у сфері видавничого бізнесу – 11 б.	Суб'єкти видавничого бізнесу на ринках продукції – 11 б.	Посередники на ринках ресурсів видавничого бізнесу – 11 б.	Видавництво на ринку інвестиційних ресурсів – 11 б.			
Самостійна робота	10 балів				10 балів				10 балів							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)							
Підсумковий контроль	Іспит											Усього 256 балів, коефіцієнт – 4,3				

## **V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

### **Змістовий модуль I**

#### **Економіко-правові засади видавничого бізнесу**

##### **Семінарське заняття 1. Видавничий бізнес у національній економіці**

###### **План**

1. Поняття та види суб'єктів видавничого бізнесу.
2. Професії та посадові обов'язки працівників:
  - видавництва;
  - виготовлювача видавничої продукції;
  - розповсюджувача видавничої продукції.
3. Товари у видавничому бізнесі.
4. Роботи і послуги у видавничому бізнесі.

**Основна література:** 1, 4, 6, 7, 8.

**Додаткова література:** 3, 17, 20, 30, 31.

##### **Семінарські заняття 2 і 3. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Порядок внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції**

###### **План**

1. Характеристика суб'єкта господарювання: фізична особа-підприємець.
2. Характеристика суб'єкта господарювання: юридична особа.
3. Установчі документи суб'єктів видавничого бізнесу. Вимоги до статуту.
3. Державна реєстрація юридичних осіб.
4. Державна реєстрація фізичних осіб-підприємців.
5. Порядок внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції.

**Основна література:** 1, 4, 6, 7, 8.

**Додаткова література:** 3, 9, 17, 30, 31.

##### **Семінарське заняття 4. Торговельна марка як засіб індивідуалізації видавництва**

###### **План**

1. Поняття та види торговельної марки.
2. Значення торговельної марки та переваги використання для видавця.
3. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку.
4. Умови надання правової охорони на торговельну марку.
5. Порядок одержання свідоцтва на торговельну марку.

**Основна література:** 1, 2, 4, 6.

**Додаткова література:** 3, 5, 13, 15, 16, 23, 30.

**Семінарське заняття 5. Комерційне найменування видавництва як засіб успішного видавничого бізнесу**

**План**

1. Поняття та правова охорона комерційного найменування.
2. Вимоги щодо використання комерційного найменування.
3. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування.
4. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.
5. Комерційне найменування видавництва як засіб успішного видавничого бізнесу.

**Основна література:** 1, 2, 4, 6.

**Додаткова література:** 3, 5, 13, 15, 16, 23, 30.

**Змістовий модуль II**

**Державне регулювання видавничого бізнесу**

**Семінарське заняття 6. Функції держави у ринковій економіці**

**План**

1. Законодавче забезпечення видавничого бізнесу в Україні.
2. Органи державного регулювання видавничого бізнесу.
3. Основні засоби державного регулювання видавничого бізнесу.
4. Державний контроль та нагляд. Сфери державного контролю у видавничому бізнесі.

**Основна література:** 4, 5, 6, 8.

**Додаткова література:** 3, 7, 8, 11, 12, 14, 17, 21, 24, 25, 26, 29, 31.

**Семінарське заняття 7. Правовий захист від недобросовісної конкуренції у видавничому бізнесі**

**План**

1. Нормативно-правова база про конкуренцію у видавничому бізнесі.
2. Недобросовісна конкуренція у видавничому бізнесі.
3. Неправомірне використання позначень.
4. Неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання.
5. Копіювання зовнішнього вигляду продукції.
6. Відповідальність за недобросовісну конкуренцію у видавничому бізнесі.

**Основна література:** 1, 3, 6, 7, 8.

**Додаткова література:** 3, 5, 6, 13, 15, 16, 18, 22, 30.

## **Семінарське заняття 8. Засоби державного регулювання видавничого бізнесу в Україні**

### План

1. Оподаткування видавничого бізнесу в Україні.
2. Державне замовлення. Державний контракт.
3. Основні вимоги до договору про закупівлю.
4. Порядок проведення державної закупівлі послуг із випуску (підготовки до видання, виготовлення та розповсюдження) книжкової продукції.
5. Відповідальність за порушення вимог про державну закупівлю у видавничому бізнесі.

**Основна література:** 4, 5, 6, 8.

**Додаткова література:** 3, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 18, 21, 24, 25, 26, 29, 30.

## **Семінарське заняття 9. Особливості правових засад ведення видавничого бізнесу за кордоном.**

### План

1. Законодавче забезпечення видавничого бізнесу у Польщі.
2. Видавничий бізнес у Великобританії.
3. Досвід Канади у вирішенні проблем у видавничому секторі.
4. Правові основи видавничого бізнесу у Франції.
5. Державна підтримка книговидання у Білорусі.
6. Політика держави у видавничому бізнесі Німеччини.
7. Видавнича галузь Іспанії. Особливості експорту видавничої продукції.
8. Приклади правового забезпечення видавничого бізнесу інших країн *(за вибором студента)*.

**Основна література:** 1, 3, 6, 7.

**Додаткова література:** 1, 5, 16, 22.

## **Семінарське заняття 10. Акти міжнародного публічного права у сфері видавничого бізнесу**

### План

1. Бернська конвенція.
2. Всесвітня конвенція про авторське право.
3. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС).
4. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право.
5. Угоди про уникнення подвійного оподаткування України.

**Основна література:** 1, 3, 6, 7.

**Додаткова література:** 1, 5, 16, 17, 22.

## **Змістовий модуль III**

### **Правові аспекти інфраструктури видавничого бізнесу**

#### **Семінарське заняття 11. Суб'єкти видавничого бізнесу на ринках продукції**

##### План

1. Особливості ціноутворення та ринкової стратегії підприємства на різних типах ринків.
2. Модель ринку монополістичної конкуренції: переваги для видавництва.
3. Вибір організаційно-правової форми підприємства на ринку олігополії і ринку монополістичної конкуренції.

**Основна література:** 1, 6, 7, 8.

**Додаткова література:** 3, 19, 30, 31.

#### **Семінарські заняття 12 і 13. Посередники на ринках ресурсів видавничого бізнесу. Видавництво на ринку інвестиційних ресурсів**

##### План

1. Ринки ресурсів видавничого бізнесу і роль посередників на них.
2. Посередництво на ринку праці.
3. Посередництво на фінансових ринках.
4. Правові аспекти спільного підприємництва.

**Основна література:** 1, 6, 7, 8.

**Додаткова література:** 3, 19, 30, 31.

## **VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

Під час самостійної роботи студент опрацьовує наданий лекційний матеріал, готується до семінарських занять, використовуючи основну та додаткову рекомендовану літературу.

За кожним зі змістових модулів студент виконує письмову самостійну роботу.

### **Змістовий модуль I**

#### **Економіко-правові засади видавничого бізнесу – 14 год.**

Відповідно до чинного законодавства розробити Статут умовного видавництва, зазначивши комерційне оригінальне найменування – 14 год.

## Змістовий модуль II

### Державне регулювання видавничого бізнесу – 14 год.

Використовуючи ресурси мережі Інтернет віднайти, проаналізувати та презентувати рішення Європейського суду з прав людини щодо порушення авторського права – 14 год.

## Змістовий модуль III

### Правові аспекти інфраструктури видавничого бізнесу – 14 год.

На основі аналізу вітчизняного видавничого ринку вибрати п'ять найвдаліших (на думку студента) комерційних найменувань та торгових марок видавництв, а також охарактеризувати тип ринку, на якому вони працюють – 14 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 4.

Таблиця 4.

### КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
<b>Змістовий модуль I.</b> <b>Економіко-правові засади видавничого бізнесу</b>			
Відповідно до чинного законодавства розробити Статут умовного видавництва, зазначивши комерційне оригінальне найменування (14 год.)	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, іспит	10	II
<b>Змістовий модуль II.</b> <b>Державне регулювання видавничого бізнесу</b>			
Використовуючи ресурси мережі Інтернет віднайти, проаналізувати та презентувати рішення Європейського суду з прав людини щодо порушення авторського права (14 год.)	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, іспит	10	V
<b>Змістовий модуль III.</b> <b>Правові аспекти інфраструктури видавничого бізнесу</b>			
На основі аналізу вітчизняного видавничого ринку вибрати п'ять найвдаліших (на думку студента) комерційних найменувань та торгових марок видавництв, а також охарактеризувати тип ринку, на якому вони працюють (14 год.)	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, іспит	10	VII
<i>Разом: 42 год.</i>		<i>Разом: 30 балів</i>	



## VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Правові основи видавничого бізнесу» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 5.1., табл. 5.2., 5.3.

Таблиця 5.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	8	8
2	Відвідування семінарських занять	1	13	13
3	Робота на семінарському занятті	10	13	130
4	Виконання завдання з самостійної роботи	10	3	30
6	Модульна контрольна робота	25	3	75
<b>максимальна кількість балів – 256</b>				

Розрахунок:  $256:60=4,3$

Студент набрав: 240

Оцінка:  $240:4,3=56$  (бал за семестр) додається екзамен (max 40 балів)

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** тестові завдання, самостійна робота, модульна контрольна робота.

### Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
<b>A</b>	<b>90-100 балів</b>	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
<b>B</b>	<b>82-89 балів</b>	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
<b>C</b>	<b>75-81 балів</b>	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
<b>D</b>	<b>69-74 балів</b>	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
<b>E</b>	<b>60-68 балів</b>	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
<b>FX</b>	<b>35-59 балів</b>	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
<b>F</b>	<b>1-34 балів</b>	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

## ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

### *I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності*

#### **1) За джерелом інформації:**

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

**2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

**3) За ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

**4) За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

### *II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:*

**1) Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

## X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

## ХІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Основна література:

1. Верба Т. М. Издательський бізнес изнутри. От рукописи к бестселлеру [Текст] / Т. М. Верба. – Дніпропетровськ : Баланс Бізнес Букс, 2015. – 208 с.
2. Видавничий маркетинг [Текст] : навчальний посібник / В. І. Теремко. – Київ : Академвидав, 2009. – 272 с.
3. Енциклопедія для видавця та журналіста [Текст] / Ю. В. Бондар, М. Ф. Головатий, М. І. Сенченко ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом, Книжкова палата України. – Київ : Персонал, 2010. – 400 с.
4. Закон України «Про видавничу справу» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/601-15>
6. Основні засади видавничого бізнесу [Текст] : навчальний посібник / В. І. Теремко. – Київ : Академвидав, 2010. – 135 с.
7. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця [Текст] : практичний посібник / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 560 с.
8. Шпак В. І. Видавничий бізнес в умовах української державності : [монографія] / В.І. Шпак. – К.: ДП «Експрес-об'ява», 2015. – 392 с.

### Додаткова література:

1. Авторське право у видавничій справі в питаннях і відповідях [Текст] / О. В. Афонін, О. М. Харченко, І. С. Руденко. – К. : Нора-друк, 2010. – 80 с.
2. Горобцов В. О., Костецька Т. А., Кресіна І. О. Інформаційне законодавство України [Текст] : науково-практичний коментар / В. О. Горобцов, Т. А. Костецька, І. О. Кресіна. – К. : Юридична думка, 2006. – 232 с.
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. — На заміну ДСТУ 3017–95; чинний від 2016—07—01
5. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
6. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>
7. Закон України «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» щодо заборони приватизації приміщень, де розміщуються бібліотеки,

- книгарні та державні видавництва» [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3274-17>
8. Закон України «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» щодо книговидавничої справи» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/911-17>
9. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» [Електронний ресурс] : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
10. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
11. Закон України «Про Митний тариф України» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2371-14>
12. Закон України «Про обов'язковий примірник документів» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/595-14>
13. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» : [Електронний ресурс] <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
14. Закон України «Про посилення захисту майна редакцій засобів масової інформації, видавництв, книгарень, підприємств книгозповсюдження, творчих спілок» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2274-17>
15. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
16. Коноваленко В. В. Авторське право у видавничій справі [Текст] : практичний посібник для авторів, редакторів, видавців / В. В. Коноваленко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 320 с.
17. Конституція України [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
18. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
19. Макконнелл К., Брю С., Флінн Ш. Економікс [Текст] : учебник / Кэмпбелл Макконнелл, Стэнли Брю, Шон Флинн. – М. : ИНФА-М, 2016. – 1028 с.
20. Масімова Л. Г. Залучення представників роботодавців до освітнього процесу (на прикладі підготовки фахівця з видавничої справи та редагування) / Л. Г. Масімова // Інтегровані комунікації. – Київ, 2016. – Вип. 2. – С. 53-58.
21. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
22. Настольная книга издателя [Текст] / Е. В. Малышкин, А. Э. Мильчин, А. А. Павлов, А. Е. Шадрин. – М. : Аст ; Олимп, 2004. – 811 с.
23. Невская, М. А. Авторское право в издательском бизнесе и СМИ [Текст] : практ. пособие / М. А. Невская, Е. Е. Сухарев, Е. Н. Тарасова. – М. : ИТК Дашков и Ко, 2009. – 300 с.

24. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
25. Постанова Верховної Ради України «Про запровадження мораторію на виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств з розповсюдження книг та преси» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/901-17>
26. Постанова Верховної Ради «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми розвитку українського книговидавництва, книгорозповсюдження та перспективи підтримки книгочитання в Україні» [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/695-18>
27. Постанова Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>
28. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF>
29. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для випуску книжкової продукції за програмою "Українська книга"» [Електронний ресурс] : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/562-2017-%D0%BF/print>
30. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
31. Шпак В.І. Нормативно-правове забезпечення процесів розвитку та підтримки видавничої справи / В.І. Шпак // Наукові записки інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України – 2013. – № 6(68). – С. 115–127.